

Oświadczenie złożone przez senator Agnieszkę Kołacz-Leszczyńską na 44. posiedzeniu Senatu w dniu 9 czerwca 2022 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego

Szanowny Panie Premierze!

Mieszkańcy dzielnicy Lubiechów w Wałbrzychu za moim pośrednictwem proszą o wsparcie ich sprzeciwu w sprawie proponowanych wariantów planowanej Kolei Dużych Prędkości (KDP) przebiegających przez obszar dzielnicy Lubiechów, wskazanych przez inwestora – Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o. (CPK) i wykonawcę studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego – BBF Sp. z o.o.

Budowa linii Kolei Dużych Prędkości bezspornie jest inwestycją o charakterze ponadlokalnym – krajowym, jednak projektowany przebieg planowanej linii kolejowej i jej wpływ na istotne elementy funkcjonowania Lubiechowa jako wspólnoty mieszkańców, na jego zagospodarowanie i infrastrukturę przestrzenną, jest sprawą, która powinna być przedmiotem wnikliwej analizy przeprowadzonej przez inwestora – Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o. (CPK) i wykonawcę studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego – BBF Sp. z o.o.

Planowana inwestycja znacząco wpłynie na tereny objęte obszarem inwestycji oraz na tereny przyległe. Projektowana trasa KDP będzie mieć negatywny wpływ na warunki życia mieszkańców Lubiechowa, jak i możliwości wykorzystania swoich terenów przez właścicieli gruntów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zarówno pod obecną, jak i przyszłą zabudowę mieszkaniową.

Z uwagi na przebieg projektowanej trasy przez tereny już zabudowane, realizacja inwestycji spowoduje konieczność przesiedlenia części lokalnej społeczności, a także wymusi zmiany funkcji terenów, które są głównie terenami rolnymi. Inwestycja przyczyni się również do spadku wartości nieruchomości w otoczeniu linii i obszarze jej oddziaływania, za które lokalni mieszkańcy nie otrzymają odszkodowań. Jednocześnie KDP skutkować będzie niemierzalną degradacją przestrzeni Lubiechowa, a efekty powstania tej inwestycji w żaden sposób nie przyczynią się do jej rozwoju, będą zaś wiązać się z koniecznością zmian strategii samorządu gminy oraz całościowej zmiany polityki przestrzennej, generując nieprzewidywalne obciążenia finansowe dla budżetu gminy.

Proponowana lokalizacja wariantów przebiegu linii kolejowej Kolei Dużych Prędkości skutkuje podziałem terenu gminy i istniejącej infrastruktury, szczególnie w kwestiach dotarcia do terenów wykorzystywanych rolniczo, co bezsprzecznie w istotny sposób utrudni funkcjonowanie gospodarstw rolnych.

Lokalizacja kolei dużych prędkości może także wyrzucić negatywny wpływ na środowisko naturalne, a dodatkowo spowoduje przecięcie naturalnych szlaków migracji zwierzyny bytującej na obszarach Lubiechowa.

Poza ochroną środowiska oraz zwierząt należy też myśleć o samych mieszkańcach. Znacząco pogorszą się po kolizji z KDP warunki i komfort codziennego życia obecnych mieszkańców dzielnicy Lubiechów.

Lubiechów jako jedyna dzielnica Wałbrzycha zachował układ łańcuchowy, typowy dla wsi z XIV w. Ta ciągnąca się przez 2,5 km wzdłuż ul. Wilczej i górnego biegu Lubiechowskiej Wody dzielnica ma 700-letnią historię. Lubiechów zaczyna się tuż przy Palmiarni, będącej w sąsiedztwie głównej rezydencji Zamku Książ. Przez całą dzielnicę ciągnie się szlak turystyczny, który prowadzi do Jeziora Daisy. Do tej leśnej enklawy zmierza wielu turystów, mogących na trasie podziwiać pozostałe do dziś zabytki, tj. zespół folwarczny, ul. Wilcza 45, z lat 1909–1922, spichrz, ul. Lisia, z 1800 r., dwa krzyże pokutne położone jakieś 200 m od siebie, jeden przy posesji o adresie ul. (...), drugi przy polnej drodze za posesją na ul. (...). Niedaleko krzyży znajduje się tak zwany Średni Dwór, czyli Mittelhof Liebichau, dziś prywatna stajnia (...), którego wnętrza zachowały swój zabytkowy charakter i pełnią od lat funkcję rekreacyjną dla społeczności Wałbrzycha. Pod numerem 54 przetrwała do naszych czasów jedna z trzech lubiechowskich gospód o nazwie Zur Erholung („Rekreacyjna”). Kolejnym zabytkiem jest Dwór Dolny, czyli Niederhof Liebichau Hochbergów z początku XX w. pod numerami (...) i (...), zwany „Podstrzesze”, murowany, z szachulcowymi szczytami. Składa się z budynków mieszkalnych, mieszkalno-gospodarczych, 3 stajni i wozowni. Od 1995 r. jest wpisany do rejestru zabytków. Powyżej zabytku znajduje się ulubiona droga spacerowa mieszkańców Lubiechowa i nie tylko: aleja, a właściwie szpaler starych dębów przy dawnej drodze do Stada Ogierów Książ, a z niej widok na dzielnicę i otaczające ją lasy. A pod numerem (...) – po drugiej stronie torów – przetrwał budynek znany

przed wojną jako Polny Młyn lub Łąkowy Młyn i za czasów Hochbergów będący pierwszą księżącą leśniczówką w rewirze leśnym Lubiechowski Las.

Lubiechów, zachowując swój „wiejski” kształt, jest bardzo atrakcyjny krajobrazowo. Posiada dobrze uzbrojone tereny i dzięki tym atrybutom rozwija się tu budownictwo mieszkaniowe i funkcjonuje agroturystyka. Wiele z tych domów powstało w ostatnich kilku latach. Po realizacji zamierzeń inwestycji kolejowych wszystkie wyżej opisane zalety przestaną istnieć.

Istotną kwestią jest fakt, że tereny zielone Lubiechowa są częścią otuliny Książańskiego Parku Krajobrazowego, czyli wydzielonego obszaru ochronnego wokół chronionego przyrodniczo, zabezpieczającego go przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka (Ustawa o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r., Dz.U. z 2021 r.), która przez lata została już znacznie okrojona. Na jego terenie znajdują się liczne gatunki roślinności chronionej, jak i wiele gatunków zwierząt, nie wspominając już o muflonach. Przepisy wskazują jasno: w otulinie parku narodowego można lokalizować tylko takie inwestycje, które dla tego parku nie stwarzają zagrożenia wynikającego z działalności człowieka. O niemożności zaakceptowania planowanej inwestycji na terenie otuliny w części dzielnicy Lubiechów przesądza brak możliwości pogodzenia tej inwestycji z funkcją ochronną istniejącej otuliny.

Brak możliwości uzyskania podstawowych danych technicznych inwestycji jest tym, co pogłębia obawy mieszkańców. Jeśli założy się strefę bezpośredniego oddziaływania KDP na poziomie 1 km szerokości, należy spodziewać się znacznych spadków wartości gruntów, uciążliwości spowodowanych hałasem i drganiami oraz ograniczeń narzuconych właścicielom w swobodnym władaniu nieruchomościami.

Wymienione niedogodności i ograniczenia oraz utrata walorów krajobrazowych i środowiskowych odczuwalne będą również przez mieszkańców sąsiadujących dzielnic, a także mieszkańców sąsiedniego powiatu świdnickiego, którzy, uciekając od codziennego zgiełku, ruchu ulicznego i zabudowy miejskiej, mają możliwość do uprawiania aktywnych form turystyki i wypoczynku na terenach zielonych tej właśnie dzielnicy.

Organizatorzy konsultacji z mieszkańcami gminy – inwestor, czyli Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o., i wykonawca studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego, czyli BBF Sp. z o.o. – przeprowadzili je w sposób niezgodny z obowiązującymi zasadami. Tryb powiadamiania: ograniczono do jednego ogłoszenia na stronie internetowej urzędu miasta. Brak było ogłoszeń na tablicy ogłoszeń w samym Lubiechowie. Nie wykorzystano takich możliwości jak dostarczenie ulotek przez Poczta Polską do skrzynek pocztowych przy drogach (druki bezadresowe) czy też formy doręczenia do mieszkańców przez gminnych „posłańców”, skutecznej przy doręczaniu wszystkim indywidualnych decyzji podatkowych. Informacja udostępniona na stronie internetowej oraz w materiałach drukowanych przekazanych na spotkaniach z mieszkańcami nie była dostosowana do osób ze specjalnymi potrzebami. Działania te wprowadziły znaczną dezinformację oraz chaos, szczególnie pośród osób w podeszłym wieku, którzy stanowią znaczną część społeczności Lubiechowa. Skutkowało to faktem, że na pierwszych konsultacjach była dosłownie garstka ludzi, a o drugich mieszkańcy dowiedzieli się tzw. pocztą pantoflową.

Prosimy o wsparcie w kwestii włączenia pod analizę i konsultację proponowanego wariantu społecznego. Proponowana trasa nie posiada licznych wad przebiegu przez tereny gminy Wałbrzych, ma za to istotne walory, m.in.:

- przylega do tras przebiegających przez Świebodzice i łączy się z planowanym przez CPK punktem w miejscu Wałbrzych Szczawienko,
- jest w dużym oddaleniu od terenów zamieszkałych,
- ma najmniejszy negatywny stopień oddziaływania inwestycji na walory krajobrazowe i środowiskowe spośród wszystkich proponowanych wariantów przebiegu linii.

Panie Premierze, proszę Pana w imieniu mieszkańców, by wsparł Pan mieszkańców dzielnicy Lubiechów w Wałbrzychu w ich sprzeciwie w sprawie proponowanych wariantów planowanej Kolei Dużych Prędkości (KDP) przebiegających przez obszar dzielnicy Lubiechów i pochylił się nad wariantami przygotowanymi przez zainteresowanych mieszkańców.

Agnieszka Kołacz-Leszczyńska